

چەند سەرنجىڭ لەو ەلامى

پروژه پيشنيارىه كەي "سامان سعید" دا

ئاسۇ غەرىب

بەبۇنەى سالىيادى مەرگى ماركسەو، ھاورپى سامان سعید كەيەككە لەرابەرانى عەمەلىو مەيدانى نەخۇشخانەكانى سالىمانىو بۇ ماوئەك ئەندامى كۆمىتەى ناوئەندى ككع بوو، ووتارىكى لەسائىتى دەنگەكان بلاءوكردۆتەو لەژىر ناوى "ماركسىزمو سۆسئالىزم لەكوردستان.. لەكە نارەو بۇ سەنتەرى مەيدانى سىياسى"

ھەر لە ناوئىشانى ووتارەكەو ئامانجى ھاورپى سامان رۆشنو ئاشكرايە، منىش بە شوپن ھەمان ئەو ئامانجەدا چەند سەرنجىڭ لەسەر بەشېك لەسەرنجەكانى ئەو دەنووسم، منىش وەكو ئەو بەھىواى ئەوئە مەسەلەى سۆسئالىزمو چارەنووسو ئەركەكانى بزوتنەوئەى چەپو كۆمۆنىستى لەئاستىكى فراوانو بەشېوئەكەى كۆنكرىت تر بخرىتە ژىر باسو لىووردبوونەو.

بەبرواى من ئەو پەيامەى ھاورپى سامان دەكرىت سەرەتايەك بىت بۇ چوونە ناو ئەوكارە، ئەگەرچى ئەو بەكەمجار نىە ئەو باسە بخرىتە روو. پىش ھىرشى سەربازى ئەمرىكا بۇ سەر عىراق ئىمە بۇ ئەوئە چەپ بەھىزىكى ئامادەو بچىتە پاى رووداوەكان پيشنيارى كارى ھاوبەشى چەپمان كرد كەبەداخەو زۆر نەبوون ئەوانەى گرنگى ئەو بانگەوازەيان دەرك پىكردو سەرەنجام پەرشوبلاءويمان كزەى لەدلى ھەموومان ھەستاند، لەكۆبوونەو سەرەتايەكەكانى كارى ھاوبەشدا پيشنيارمان كرد رۆژنامەى سىپىدە بىتە پروژەى ئەو بزوتنەوئە ھاوبەشە بۇ پەرەپىدانو فراوانكردنەوئەى راگەياندىنى چەپو ئىمە ئامادەى ئەوئەمان نىشاندا كە بەتەواوى توانامانەو بچىنە پىشتى، بەبىئەوئەى ھىچ داواكارىەكمان لىى ھەبىت، كە بەداخەو سەرەنجام نەيتوانى بىمىنئەوئە، لەگەل ككع دانىشتىن بۇكارى ھاوبەش ھاورپى سامان كەرىم بەرەسمى پىى ووتىن ئىمە كارى ھاوبەش لەگەل ئىو ناكەين لەبەر ئەوئەى ئىمە باوكمان مردوو (مەبەستى منصور حكمت بوو) ئىو نەھاتوون بۇ سەرەخۇشى.

پىشتىش لەگەل كۆمەلەى شۆرشگىرانى كۆمۆنىست دواى تىرۆركردنى ھاورپى فەرھاد فەرەج چەندىن كۆبوونەوئەمان كرد بەمەبەستى يەكگرتن و براينەوئە لەسەر ئەو مەسەلەى، بەلام بەبى ھىچ ھۆيەك بلاءوئەيان لىكردو دوورىان گرت. لەوئەلامى رىبوار ئەحمەدى لىدەرى ككعەش كە لە وتەيەكيدا باسى كارى ھاوبەشى كرد ئىمە بەنووسىن ئامادەى خۆمان بۇ نىشانداو.....ھىچ، لەگەل ھاورپىئانىك لەدەرەوئە قسەو باسى جدىمان بوو، بەلام بەكردەوئە جدىەتمان نەبىنى، ھاورپىيەك كە لەدەرەوئەى پىشتىر زۆر كارمان پىكۆو كردوئە، كەگەرپاىوئە كوردستان زۆر باسى باشمانكردو زۆركارى باشمان خستە دەستورى كارهوئە، بەلام كەھاتىنە سەر ھەنگاوە عەمەلەكان، بەراشكاوى راگەياند كە ئەو پروژەى شەخسى ھەيەو ئەو پيشنيارانەى تەنھا بۇ ئىمەيەو.....تاد. من ئەوانەم بۆيە باسكرد كەبلىم بەگشتى ئامۆزگارىو پيشنيار زۆرەو تموحو چاوەروانىەكان فراوانن، زۆرن ئەوانەى دەيانەوئەى: راگەياندىكى بەھىزو كارىگەرمان ھەبىت، لەمەيدانى

سیاسی دا زۆر دیارببین، له ناوهندی بریاردا بین، رابه رایه تی کاری جه ماوه ری گه وره بکه یین، خاوه نی باره گاو ئیمکاناتی ئابووری گه وره بین و... تاد به لام به بی به شداری چالاکانه ی خۆی، به بیئه وه ی بهر پرسیاریتی یه ک بۆ خۆی دیاری بکات. بۆیه به رای من گرنگه پیشنیار بده یین به لام له وه گرنگتر ئاماده یی نیشاندانه بۆ به کرده وه دهره یینانی پیشنیاره کان.

دواتر ئه گه ر لایه نی میژوویی باسه که وازلیببیین و راسته وخۆ بچینه سه ر پرسه سه ره که یه کان، ئه وا پئویسته له وه لامی ئه و پرسیاره وه ده ست پئبکه یین که (ئایا کۆمۆنیسته کان بۆچی رۆلیان له کوردستان که می کردو سۆسیالیزم بۆ که وته که ناره وه؟)

یه که م شت پیمخۆشه سه رنجه کانی خۆم له سه ر ئه م مه سه له یه به و ره خنه یه ده ست پئبکه م که له هه ندیک میژوونووسانی عه رب هه یه سه باره ت به سه لاهه دینی ئه یوبی، گوایه که باس له شکست و هه زیمه کانی ده که ن ده لئین کورده و بۆ ئازایه تی و ده سه که وته کانی شی ده لئین عه ره به، به داخه وه له هه لسه نگاندن و پیدچوونه وه ی بزووتنه وه ی کۆمۆنیستی کوردستانیشدا ئه م میسۆده زاله، کاتییک باس له شکست و خراپه کاریه، ئه وه ریکخراوه کان تاوانبارن و هه موو خراپه کان به سه ر ئه واندا ساغه ده کریتته وه که باس دیتته سه ر ده سه که وته کان و پیشره وه یه کانی ش زۆر خاوه ن په ییدا ده بن. به هه رحال ئیستا قسه له سه ر هۆیه کانی پاشه کشه ی کۆمۆنیسته کانه، ئایا پاشه کشه بۆ هه موو بزووتنه وه یه ک وارد نییه؟ به داخه وه زۆر که س پاشه کشه یان کردوه به بیانوو بۆ وازه یینان و شانخالی کردنه وه، ئه وه له کاتییکدا رۆلی که سی دلسۆزو کادرو رابه ری کارامه له ته نگانه و پاشه کشه دا درده که ویت. بۆیه وابه شتره ئیمه کاتییک باسی هۆیه کانی پاشه کشه ی بزووتنه وه که مان ده که یین ئامانجه مان ناسینی خاله لاوازه کان و که لک لیوه رگرتنیان بیت بۆ هه ستانه وه.

له و روانگه یه وه به بروای من زۆر فاکته ره هه یه ده کریت بیانژمیترین له وانه:

1/ بزووتنه وه که له یه کیک له برگه کانی ژیانیدا رووی له جیابوونه وه و په رته وازه یی کرد، دیاره بۆ ئه مه جۆری به رخرودو مامه له ی رابه رایه تی حکم رۆلی خۆی بیینی، هاوپی سامان خۆی که ئه ندامیکی فراکسیون بوو له که ل ئیمه له ناو حکمدا به باشی ئاگای له وه یه که ئه و رابه رایه تیه هیه بواریکی بۆ کارکردنی پئبکه وه یی نه هیشته وه، له وانه یه ئه و تیزی یه که مه یلی یه ی ره خنه ی لیده گریت خۆی هۆکاریکی جدی بوویت، بۆ ئه وه ی ئه و رابه رایه تیه ده رپه راندن و پالپوه نانی موخالیفانی سیاسی بۆ جیابوونه وه و وازه یینان به ئازایه تی و خه بات بۆ به هیژبوونی حزب بزانییت. به لام له گه ل ئه وه شدا کۆمۆنیزمی کریکاری به راده یه ک مه سه له ی جیابوونه وه و جیاوازی نیوان مه یله کانی تیۆریزه ده کرد که کردی به مۆدو کاریگه ری له سه ر هه مووان دانا.

2/ ئه م بزووتنه وه یه نه یه توانی کیشه ی رابه رایه تی چاره سه ر بکات، له هه ستیارتین بارودۆخدا که له لایه که وه مملانی نیوان چینه کانی خواره وه و سه ره وه، مملانی نیوان پیشکه و تنخوازی و کۆنه په رستی و مملانی نیوان به ره ی سۆسیالستی و به ره ی بۆرژوازی کاتیکی چاره نووسسازی به سه ر ده بردو له لایه که تره وه بزووتنه وه ی سۆسیالیستی رووی له هه لکشان و ره ونه ق بوو، دروست له وکاتانه دا جله وی بزووتنه وه که مان که وته ده ست رابه رایه تیه کی مه غروری لینه وه شاوه ی بی ئۆتۆریتته و که مده رک، ئه و رابه رایه تیه نه به میکانیزمی حزبی و خه باتکارانه پیک هات و نه به میکانیزمی حزبی و خه باتکارانه کاری کرد، شوپن که وتنی بیحساب و کتابی

حزبی کۆمۆنیستی کریکاری ئیران و شهخصی منصور حیگمت نهك هەر لهرووی سیسی و بهرنامهییوه بهلکو تهنانهت لهرووی تاکتیکی و ریخراوهییشهوه، وهکارکردن بهپیانیهی لایهنگرو موخالیفو... تاد ئەمانه بهگشتی بوونه لهمپهیری واقعی له بهردهم بهرهو پیشچوونی حزب و بزوتنهوهی کۆمۆنیستی دا.

3/ شیوه کاری ئاکسیۆنیستی که له لایه کهوه تواناییه کانی ئەم بزوتنهوهیهی به ههدهر داو هیزه کهمانی ماندوو کرد، له لایه کی تریشهوه خستنی بهردهم مهترسی گوره.

دیاره ئەوهی سهروهه تهنها دیویکی مهسه له کهیه، که لایه نی خودی هۆکاره کانه، دیوی دووه می مهسه له که لایه نی بابتهیه و په یوه ندی به بهرهی بهرامبه زمانه وه ههیه، که له م چهند خاله دا خوی ده بیئته وه:

4/ بۆرژوازی فشاریکی هه مه لایه نهی خسته سهر کۆمۆنیسته کان و بزوتنه وهی سۆسیالیستی، لهرووی سیاسی ئابووری، ئیعلامی و ئەمنیه وه، شهیری سیاسی بۆرژوازی به هاوکاری هیزی چه کدار توندتر بۆوه، کۆمۆنیست بوون و نزیکایه تی له کۆمۆنیسته کان، کرا به هۆکاری نان برین و کارده سنه که وتن و له ئیمتیاز بیبه شبوون، سهروهت و سامانی کوردستان به پیچه وانیهی هه موو حزب و بزوتنه وه کانی تره وه کۆمۆنیسته کان هه م به شیوهی فهدی و هه م به شیوهی حزبی لی بیبه ش بوون، لهرووی راگه یان دنی شه وه توانای به رامبه رکێ له گه ل به ره ی بۆرژوازی لاواز بوو، به ره ی ئەوان فراوان و خاوه ن ئیمکاناتی به رین و جیهانی و ئەکادیمی و به بهرنامه، به ره ی ئیمه ش به رته سک و بیبه رنامه و محه لی و بیئیمکان، لهرووی ئەمنیه وه که وتینه بهر مه ترسی ئەمنی فراوان، چ له لایه ن ناسیونالیزم و چ له لایه ن ئیسلامیه کانه وه به پالپشتی ناسیونالیزم، به بیئته وهی لانی که می ئامرازو میکانیزی خۆپاراستنمان هه بیئت، که م نه بوون ئەو هاو پیا نه ی راسته وخۆ هه ره شه یان لیده کرا یان نه خشه بۆ تیرۆر کردنیان داده پێژرا، نه بوونی په رچه کردار به دژی تیرۆر کردنی به شیک له هاو پیا نیان به شیک تریشی له گه ل خوی ترساند.

5/ بزوتنه وهی کریکاری و جه ماوه ری که زه مینه ی مادی گه شه و سه ره له دان و چالاکی بزوتنه وهی کۆمۆنیستی، پاشه کشه ی زۆری پیکرا، ناره زایه تیه کان تاراده یه کی زۆر خرا نه ژیر په ستانی شه ری ناوخۆه، کریکاران و جه ماوه ری کوردستان به کرده وه دابه شبوون به سه ر ناوچه ی حکومه ته کانی پارتی و یه کیتی دا، ئامانجدارانه خه لک به به لینه کانی ئەمریکا خۆشباوه رکراو له پرۆسه یه کدا ئیراده ی لی زه وتکرا، خه لک له چاوه پوانی رووخاندنی رژیم و ریکه وتنه وهی پارتی و یه کیتی دا راگیرو...

6/ بزوتنه وه که مان چ له سه ر ئاستی کۆمه لایه تی وه ک ناره زایه تی کریکاران و خه لکی زه حمه تکیش، وه چ له سه ر ئاستی سیاسی و ریخراوه یی وه ک کۆمۆنیسته کان و ریخراوه سیاسی و پیشه ییه کانمان له بۆته قه ی محه للی گه ریدا گیرۆده بووین، هه رچه نده له هه موو بزوتنه وه کانی تر زیاتر باسی جیهانی بوونمان کردووه و به پیی پیناسه ش له هه مووان جیهانی ترین، به لام له راستیدا له هه مووان زیاتر محه لی بووین، ئەو هه موو کادره له ده ره وه نه ک هه ر نه یانتوانی په یوه ندی کریکارانی کوردستان به ده ره وه به لکو ته نانه ت نه یانتوانی په یوه ندی بزوتنه وهی کۆمۆنیستیش به ده ره وه دروست بکه ن. ئەو محه لی بوونه ئیمه ی ته ریک و بیئوانا کردووه له رووبورو بوونه وه مان له گه ل بۆرژوازی. به پیچه وانیهی بزوتنه وه کانی تره وه که له ئاستی جۆراوجۆردا پشتیوانی ده ره کییان هه یه، بزوتنه وهی کریکاری و کۆمۆنیستی کوردستان و عیراق له تاکه یه ک

پشتیوانی واقعی و عه‌مه‌لی به‌هرمه‌ند نییه، که به‌رای من گرفته‌که به‌پله‌ی یه‌که‌م لای خۆمانه نه له‌وانه‌ی که ده‌کریت پشتیوانی ئی‌مه بن.

سه‌ره‌رای ئه‌و فاکتانه که‌هه‌موو رۆلیان هه‌بووه له پیکهاتنی بارودۆخی ئیستای بزوتنه‌وه‌ی سۆسیالیستی کوردستان، به‌لام پرسپاریکی تر که‌خۆی مه‌تره‌ح ده‌کات ئه‌وه‌یه " که کۆمۆنیزم و بزوتنه‌وه‌ی سۆسیالیستی له‌ده‌ره‌وه‌ی ریکخواه‌کان، بۆچی گه‌شه‌ی نه‌کردوو؟ وه له‌ده‌ره‌وه‌ی ئه‌و ریکخواه‌انه‌و دور له‌کاریگه‌ری ئه‌وان له‌کوپی ترده‌ه‌ست به‌بوونی ده‌کریت؟ ئه‌گه‌ر به‌نیاز بین کۆمۆنیزم له ئیستا چالاکترو مه‌یداندارتر بکه‌ین، وه ئه‌گه‌ر نه‌مانه‌ویت وه‌لامیکی ئایدۆلۆژی و رووکه‌شی بده‌ینه‌وه، ده‌بی‌ت به‌جدی له‌سه‌ر وه‌لامی ئه‌و پرسپاره حساب بکه‌ین.

مه‌سه‌له‌یه‌کی تر که‌شایه‌نی باس‌کردنه دانی حوکمی گشتی و گشتگیرکردنی ئه‌نجامگیریه‌کانه، هاوپی سامانیش وه‌ک زۆربه‌ی ره‌خنه‌گرو لیکۆله‌ره‌کان، بارودۆخی حککع به‌سه‌ر هه‌موواندا گشتگیرده‌کات، به‌بروای من ئه‌مه له‌ناسینی واقعیه‌ته‌کانه دورمان ده‌خاته‌وه، ئی‌مه سه‌رخه‌تی ئامانجه گشتیه‌کانمان، په‌یره‌وی ناوخۆمان، هه‌لو‌یستمان سه‌باره‌ت به‌ناسیونالیزمی کوردو حکومه‌ته‌کانیان، ریکه‌چاره‌مان بۆ کیشه‌ی نه‌ته‌وه‌یی کوردستان، هه‌لو‌یستمان به‌رامبه‌ر به ئیسلامیه‌کان، ئه‌مریکا، حکومه‌تی کاتی عێراق، بزوتنه‌وه‌ی دژی جیهانگیری سه‌رمایه‌داری، کاری هاوبه‌ش، لیکدانه‌وه‌مان بۆ جیگا و شوینی چینی کریکاری عێراق و کوردستان، تیروانینمان بۆ پیکهینانی حزب و کارکردی ئۆرگانه‌کانی و... تاد له‌هه‌موو ئه‌وانه‌دا جیاوازی ئاشکرمان له‌گه‌ڵ حککع هه‌یه‌جا سه‌ربه‌خۆ له‌وه‌ی کامان راستین. که‌سانیک که‌ئو جیاوازیانه نابینن گومان هه‌یه که ئاگاداری باسه‌کان بن، بۆیه تکام وایه‌ واز له‌م شیوه‌کاره‌ بینین، له‌سه‌ر هه‌رش‌تیک قسه‌ده‌که‌ین با کۆنکریت بیکه‌ین، بزاین له‌گه‌ڵ ئه‌وانه‌ی ده‌مانه‌ویت کاریان له‌گه‌ڵ بکه‌ین چ شتیک ده‌ست پیوه‌بگرین و چ شتیک ره‌خنه‌ لیبگرین.

وه سه‌باره‌ت به‌و خالانه‌ی هاوپی سامان له‌کۆتایی وتاره‌که‌یدا پێشنیازی کردوووه بۆ کۆبوونه‌وه‌ی کۆمۆنیسته‌کان له‌ده‌وری یه‌کتر من ئه‌و خالانه‌م قبووله‌و ئی‌مه چه‌ند جاریش گرنگی ئه‌و کاره‌مان باس‌کردوووه به‌کرده‌وه‌ش ده‌ستمان بۆ بردوووه.

له‌کۆتایی‌دا وه‌ک نیشاندانی ئاماده‌یی خۆمان بۆ ئه‌و جووره کارانه پیمخۆشه مه‌سه‌له‌یه‌ک باسه‌که‌م: که‌ده‌گیرنه‌وه که‌سیک وتوویه‌تی "له‌شام 15 گه‌ز بازم هه‌لداوه" له‌وه‌لامدا پێیان وتوووه "شامی بۆچی ئه‌وه ئه‌رزو ئه‌وه گه‌ز". ئی‌مه‌ش ده‌لین بۆ کاری هاوبه‌ش، بۆ به‌ره‌ی هاوبه‌ش، بۆ حزبی هاوبه‌ش،... ئه‌وه گۆو ئه‌وه مه‌یدان. زۆرن ئه‌و کارانه‌ی که ده‌کریت پیکه‌وه بیکه‌ین، فه‌رموون با ده‌ست پیکه‌ین.